

BİLATERAL ABDUKTOR POLLİSİS BREVIS KASININ KONJENİTAL YOKLUĞU: OLGU SUNUMU*

Recep ALP,¹ Güven BULUT,² Selen İlhan ALP,³ Ülkü Türk BÖRÜ⁴

¹Kafkas Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nöroloji Anabilim Dalı; Dr. Lütfi Kırdar Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
²2. Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, ⁴Nöroloji Kliniği; ³Kars Devlet Hastanesi

Elin işlevini bozan başparmak hipoplazileri ve tenar kas anomalileri kompleks konjenital hastalıklar olup, genellikle başka sendromlar veya konjenital anomalilerle birlikte görülürler. Abduktor pollisis brevis kasının konjenital yokluğu oldukça nadirdir ve genellikle başka kas, sinir ve tendonların yokluğu veya fonksiyon bozuklukları da bu kasın yokluğuna eşlik eder. Yirmi yaşındaki erkek hasta, ellerini tam kullanamama, özellikle başparmağıyla diğer parmaklarını kavuşturamama ve ince beceri gerektiren işleri yapamama yakınmasıyla polikliniğimize başvurdu. Fizik muayene, nörolojik inceleme ve elektromiyografi ile bilateral abduktor pollisis brevis kası yokluğu saptandı. Olguda herhangi bir düzeltici girişim yapılmasına gereksinim duyulmadı. Bu çalışmada, benzeri ulaşabilen yayınlarda bulunamayan sadece bilateral abduktor pollisis brevis kası yokluğu olan bu olgu sunulmaktadır, elin işlevini bozan konjenital hastalıklar ve tedavi yöntemleri gözden geçirildi.

Anahtar Sözcükler: Abduktor pollisis brevis kası; agenezi; elektromiyografi; konjenital.

BILATERAL CONGENITAL ABSENCE OF ABDUCTOR POLLICIS BREVIS MUSCLE: CASE REPORT

Thumb hypoplasia and thenar muscle anomalies that distort hand function are complex congenital anomalies and are often seen in connection with other syndromes or congenital anomalies. Congenital absence of the abductor pollicis brevis muscle is very rare, and generally, absence or dysfunction of the other muscles, nerves or tendons will accompany this muscle's absence. A 20-year-old male patient was admitted to our outpatient clinic with a complaint of deficiency in some hand functions; he especially could not touch the thumbs to the other fingers or do jobs that require such skills. Physical, neurological and electromyographic assessment revealed the bilateral absence of the abductor pollicis brevis muscle. For this case, no corrective initiative was needed. In this study, presenting a case with bilateral absence of the abductor pollicis brevis muscle, congenital muscle diseases determinant of hand function and their treatment methods are reviewed. To our knowledge, no such case report has been published in the literature previously.

Key Words: Abductor pollicis brevis muscle; agenesis; electromyography; congenital.

El işlevini bozan başparmak hipoplazileri ve tenar kas anomalileri kompleks konjenital hastalıklar olup, genellikle başka sendromlar veya konjenital

anomalilerle birlikte görülürler. Bu hastalıkların insidansı ve prevalansı tam olarak bilinmemekte ve bu konuda değişik yayınlarda küçük hasta

*XX. Milli Türk Ortopedi ve Travmatoloji Kongresi'nde poster olarak sunulmuştur (23-28 Ekim 2007, Ankara).

Başvuru tarihi: 29.12.2007 **Kabul tarihi:** 15.5.2008

İletişim: Dr. Güven Bulut. Dr. Lütfi Kırdar Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 2. Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, 34865 Cevizli, Kartal, İstanbul.

Tel: +90 - 216 - 441 39 00 / 1415 **e-posta:** guvenbulut@yahoo.com

gruplarında farklı oranlar bildirilmektedir.^[1,2]

Abduktor pollicis brevis kasının konjenital yokluğu oldukça nadir görülür ve genellikle başka kas, sinir ve tendonların yokluğu veya fonksiyon bozuklukları da kasın yokluğuna eşlik eder.^[3-6]

Bu çalışmada, sadece bilateral abduktor pollicis brevis kası yokluğu olan bir olgu sunularak, elin işlevini bozan konjenital hastalıklar ve tedavi yöntemleri gözden geçirildi.

OLGU SUNUMU

Yirmi yaşındaki erkek hasta, polikliniğimize elerini tam kullanamama, özellikle baş parmağıyla diğer parmaklarını kavuşturamama ve ince beceri gerektiren işleri yapamama yakınmasıyla başvurdu. Tüm sistemlerin fizik muayenesi, ayrıntılı nörolojik muayene, elektromiyografi (EMG) ve sinir ileti çalışmaları, rutin kan tetkikleri, konvansiyonel radyografik ve ultrasonografik incelemeler yapıldı. Manyetik rezonans görüntüleme (MRG) yapılamadı.

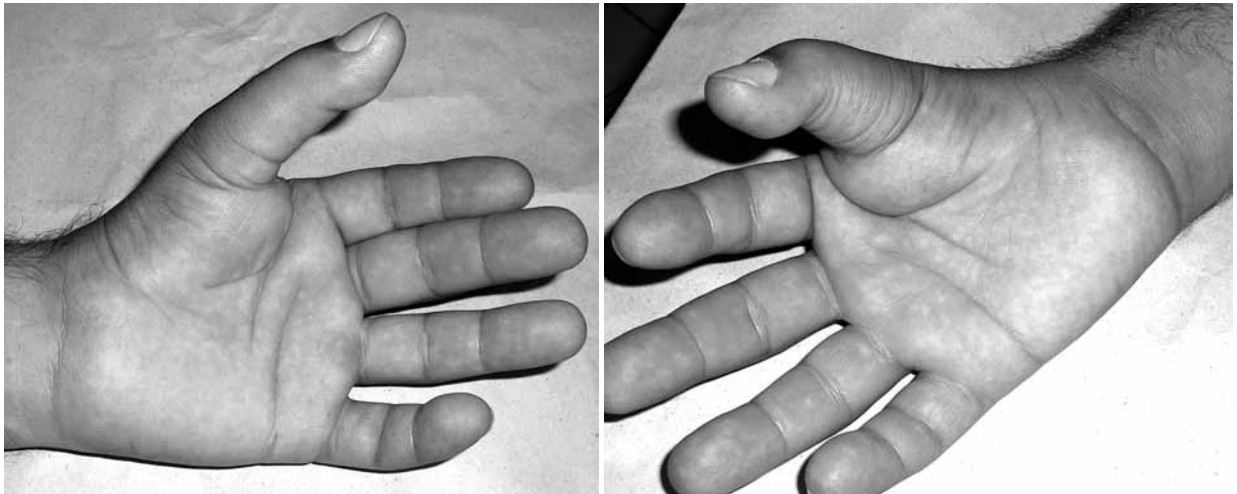
Nörolojik muayenede her iki el baş parmağının oppozisyon ve abduksiyonunda kısıtlılık, tenar bölgede atrofi saptandı (Şekil I). EMG'de motor innervasyon için opponens pollicis kasından, duysal innervasyon için 1. ve 2. parmaktan kayıt alındı. EMG incelemesinde her iki elde abduktor pollicis brevis kası bölgesinde hiçbir aktivite tespit edilemedi; sinir ileti çalışmaları normal sınırlarda bulundu. El ve el bileğinin konvansiyonel rad-

yografik incelemesinde özellik yoktu. Tüm diğer sistemlerin fizik muayeneleri, kan tetkikleri, radyolojik ve ultrasonografik incelemeleri normal sınırlardaydı. Fizik muayene, nörolojik inceleme ve EMG ile bilateral abduktor pollicis brevis kası yokluğu tanısı kondu.

TARTIŞMA

Abduktor pollicis brevis kası ile birlikte opponens pollicis ve fleksör pollicis brevis kaslarından oluşan tenar kasların işlevi el için çok önemli olup; özellikle başparmağın ince işçilik gerektiren hareketleri yapması için gereklidirler. Tenar bölgenin radial kısmında bulunan ince bir kas olan abduktor pollicis brevis kası, esas olarak fleksör retinakulumundan ve abduktor pollicis longus kası ile birlikte tüberkülüm ossis skafoidi ve os trapezyumdan başlar; başparmağın proksimal falanksı, başparmak aponevrozu ve lateral sesamoid kemikte sonlanır. Bu kas median sinir tarafından innerve edilir. Abduktor pollicis brevis kasının asıl işlevi başparmağa abduksiyon yaptırmak ve oppozisyo-na yardım etmektir.^[7,8]

El ve ön kolda kemik ve kas anomalileri sıklığı 1/30000-1/100000, erkek/kadın oranı 3/2 olup; başparmak hipoplazileri ve tenar kas anomalileri genellikle değişik hastalıklar ve sendromlarla [Holt-Oram sendromu, trombositopenik radius yokluğu (TAR), Fanconi sendromu ve VACTERL (vertebra anomalileri, trakeoözafajiyal fistül, renal anomaliler, anal atrezi, radius anomalileri, ak-

Şekil I. Olgunun sol ve sağ elinin görünümü.

ciğer anomalileri) sendromu], en sık da radial kemik anomalileri ile birlikte görülürler.^[1,2]

Bu anomalilerin sınıflandırılmasında Blauth ve Schneider-Sickert sınıflandırılması kullanılarak cerrahi tedavi tipi saptanır.^[1,2,9] Bu sınıflandırmada anomaliler klinik muayene ve radyolojik bulgulara göre Tip 1'den Tip 5'e kadar 6 gruba (Tip 1, 2, 3A, 3B, 4, 5) ayrılır. Konjenital tenar hipoplazi olgularının el işlevlerinin düzeltilmesi için değişik cerrahi girişimler bildirilmiştir. Tip 1, 2 ve 3A sadece düzeltme cerrahisi ile tedavi edilirken; Tip 3B, 4 ve 5'te ise başparmağın total eksize edilmesi ve işaret parmağa başparmak yerine işlev kazandırılması için daha kapsamlı cerrahi düzeltmeler önerilmektedir.^[1,2,10]

Abduktor pollicis brevis kasının konjenital yokluğu oldukça nadir görülür.^[1-3] Ulaşabilen yayınlarda benzeri bulunamayan bilateral abduktor pollicis brevis kası yokluğu olan bu olguda olduğu gibi, tüm olgularda düzeltici girişimler yapılmasına gereksinim duyulmaz.

KAYNAKLAR

1. James MA, McCarroll HR Jr, Manske PR. Characteristics of patients with hypoplastic thumbs. *J Hand Surg Am* 1996;21(1):104-13.
2. James MA, Green HD, McCarroll HR Jr, Manske PR. The association of radial deficiency with thumb hypoplasia. *J Bone Joint Surg [Am]* 2004;86-A(10):2196-205.
3. Galli G. Congenital absence of the abductor pollicis brevis; clinical and medico-legal aspects. *Minerva Ortop* 1955;6(8-9):360-3.
4. Abdel-Ghani H, Amro S. Characteristics of patients with hypoplastic thumb: a prospective study of 51 patients with the results of surgical treatment. *J Pediatr Orthop B* 2004;13(2):127-38.
5. Verdan C. Anomalies of muscles and tendons in hand and wrist (author's transl). *Rev Chir Orthop Reparatrice Appar Mot* 1981;67(3):221-30.
6. Dangles CJ, Bilos ZJ. Surgical correction of thumb deformity in arthrogryposis multiplex congenita. *Hand* 1981;13(1):55-8.
7. Staubesand J. Sobotta insan anatomi atlası. Urban and Schwarzenberg. Münih. (Çeviri Editörü: Arıncı K). 1. Cilt, İstanbul: Beta Basım Yayın; 1990. s. 260.
8. Çimen A. Anatomi. Bursa: Uludağ Üniversitesi Basımevi; 1992. s. 126.
9. Blauth W, Schneider-Sickert F. Congenital deformities of the hand. An atlas on their surgical treatment. Berlin, Heidelberg, New York: Springer-Verlag; 1981.
10. Ogino T, Minami A, Fukuda K. Abductor digiti minimi opponensplasty in hypoplastic thumb. *J Hand Surg [Br]* 1986;11(3):372-7.